

Ortaöğretim İngilizce Ders Kitaplarındaki Metinlerin Okunabilirlik Düzeylerinin İncelenmesi

Analyzing The Readability Level of Texts in High School English Textbooks

Okan Gökhan¹

¹Sorumlu Yazar, Öğretmen, MEB, okangokhan@gmail.com, (<https://orcid.org/0000-0002-9258-0975>)

Geliş Tarihi: 24.04.2024

Kabul Tarihi: 01.06.2024

ÖZ

İngilizce yazılmış bir metnin okunabilirlik düzeyi öğrencinin metin içeriğini anlaması açısından önemlidir. Öğrenci seviyesine uygun okunabilirliğe sahip metinler anlamayı, akılda tutmayı, okuma hızını ve okuma kalıcılığını artırmaktadır. Bu çalışmada Ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesine dayalı betimsel bir çalışmadır. Çalışmada Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanan ve 2023-2024 eğitim öğretim yılında devlet okullarında kullanılan 9, 10, 11 ve 12. sınıflara ait dört ders kitabından seçilen toplam 72 metin Flesch Okuma Kolaylığı okunabilirlik formülüne göre incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında 9, 10 ve 11. sınıf ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzey puan ortalamasının sınıf düzeyine uygun olduğu ancak 12. sınıf ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzey puan ortalamasının sınıf düzeyinin biraz üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlar tartışılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okunabilirlik, Ortaöğretim, İngilizce ders kitabı, Flesch okuma kolaylığı

ABSTRACT

Readability level of a text written in English is important for the students to understand the content. Texts which have appropriate readability level increase students' comprehension, retention, reading speed and reading performance. The aim of this study is to determine the readability levels of high school English textbooks. The research is a descriptive study based on document analysis. In the study, a total of 72 texts selected from 9th, 10th, 11th and 12th grade level English textbooks were analyzed with Flesch Reading Ease readability index. As a result of the study, it was determined that average readability level scores of texts in 9th, 10th and 11th grades textbooks were suitable for students' level, but average readability level score of texts in 12th grade textbook was fairly-difficult for students' level. The results were discussed, and some suggestions were made.

Keywords: Readability, High School, English textbook, Flesch Reading Ease

GİRİŞ

Okuma yalnızca harflerin seslendirilmesi ve sembollerin anlamlı hale getirilmesi değil, okuyucunun zihinsel faaliyetler yardımıyla metinle etkileşime geçerek kişisel bir görüşe ulaştığı bir anlam oluşturma süreci, esnek bir aktivite ve çok yönlü bir uğraş olarak görülmektedir (Benbellal, 2020; Benzer & Bozkurt, 2021; DeCarvalho, 1984; Farr vd., 1990; He, 2008; Goodman, 1988; Moreillon, 2007; Shanahan vd., 2010; Watson vd., 2012). Özellikle yabancı dil olarak İngilizce öğreniminde okuma çeşitli becerilerden ve bileşenlerden oluşan, yavaş gelişen ve kapsamlı pratik gerektiren karmaşık bir süreçtir (Graesser, 2007; Shahian & Pishghadam, 2017; West, 2017).

Okuma, yabancı dil olarak İngilizce öğrenenler için en önemli beceridir (Carrell, 1989; Miller vd., 2014; Nosrati, 2015; West, 2017). Aynı zamanda yeni bilgi edinmenin birincil yollarından biri olduğu için de akademik başarının ve hayat boyu öğrenmenin merkezi konumundadır (Clemens vd., 2021; Hulme & Snowling, 2012; Krokou, 2022; Larson, 2009; Ranjbaran & Alavi, 2017; Zarrati vd., 2014). Akademik bağlamda bu denli öneme sahip olan okuma temel olarak fonemik farkındalık, ses bilgisi, doğruluk, akıcılık, kelime bilgisi ve okuduğunu anlama bileşenlerinden oluşur (NRP, 2000). Okuyucu bu bileşenlerle birlikte ilgisini, ihtiyaçlarını, bilişsel özelliklerini, becerilerini ve üst bilişsel süreçlerini kullanarak (Enright vd., 2000; Khalifa & Weir, 2009) kelime kodlama, sözcüksel erişim, anlamsal roller atama, bir cümlede yer alan bilgiyi diğer cümlelerle ve önceki bilgileriyle ilişkilendirerek okumanın koordineli bir şekilde yürümesini sağlar (Just & Carpenter, 1980; Singer & Alexander, 2017). Ancak okumanın koordineli bir şekilde yürümesi ve verimli olabilmesi okuma bileşenleri ve okuyucu özelliklerinin yanı sıra okunan metnin özellikleri ile de doğrudan ilişkilidir (Barrot, 2013; Marzban & Davaji, 2015; Shahian & Pishghadam, 2017).

Metin özellikleri anlatsallık, sözdizimsel basitlik, kelime somutluğu, göndergesel bağdaşıklık ve derin bağdaşıklık gibi anlaşılabilirlik (Meyer & Rice, 1984) ve kâğıdın rengi, harflerin büyüklüğü, karakteri, koyuluğu, sıklığı gibi okunaklık (Dökmen, 1994; Jain, 2020) ile ilgili niteliksel özelliklerin yanı sıra hece sayısı, kelime sayısı ve uzunluğu, cümle sayısı ve uzunluğu gibi okunabilirlik ile ilgili niceliksel özelliklerden oluşan birçok parametreyi içermektedir (Solnyshkina vd., 2014). Bu çalışmanın temel çıkış noktasını oluşturan ve metnin nicel özelliği olan okunabilirlik bir metnin hedef okuyucuların yeterliliğiyle eşleştirecek materyaller hakkında bilgi sağlaması açısından İngilizce öğretiminde uzun süredir önemli bir konu olarak kabul edilmektedir (Srisunakrua & Chumworatayee, 2019).

Okunabilirlik metinlerin kolaylık veya zorluklarının tahmin edilmesidir (Dubay, 2004; Gilliland, 1972; Morales, 2019; Si & Callan, 2001). Bu tahmin en pratik ve daha az zaman alan yol olarak kabul edilen (Richardson & Morgan, 1990) ve metinlerin göreceli zorluğunu nesnel olarak ölçmeyi amaçlayan istatistiksel araçlar olarak görülen (Klare, 1963) çeşitli formüller vasıtasıyla yapılır. Yabancı dil olarak İngilizce öğretimi açısından bu formüller genellikle okuyucunun kavrayışını metnin dilsel özellikleriyle ilişkilendirmeye çalışan, metinlerin zorluk düzeylerinin belirlenerek öğrenci seviyesine göre sınıflandırılması amacıyla kullanılan matematiksel denklemlerdir (Danielson, 1987; Gomez & Sanchez-Lafuente, 2019).

Okuma bileşenlerini ve okuyucu özelliklerini değil metni merkezine alan (Odo, 2018) okunabilirlik formülleri gazetecilik, sağlık, hukuk, kütüphanecilik, iletişim, bankacılık, içerik üretimi, askeri, endüstri ve eğitim gibi pek çok alanda yaygın olarak kullanılmaktadır (Bailin & Grafstein, 2016; Dubay, 2004). Hangi alanda olursa olsun uygun okuma materyallerinin seçilerek hedeflenen bilgilerin hedeflenen kitleye etkili bir şekilde iletilmesi, standartlaştırılmış testler oluşturulması, okuma başta olmak üzere yazma ve iletişim becerilerinin öğretilmesi dahil olmak üzere çok çeşitli gereksinimler için okunabilirlik ölçümlerine ihtiyaç vardır (Dubay, 2004). Bu ölçüm metnin zorluk özelliklerinden olan

sözcüksel gelişmişlik ve sözdizimsel karmaşıklık olarak da ifade edilen (Jain, 2020), okunabilirliğin ölçülmesinde ele alınan değişkenler içerisinde en geçerli sonucu veren kelime ve cümle uzunlukları temel alınarak yapılır (Crossley vd., 2011; Klare, 1963; Si & Callan, 2001). Bu formüller dilin soyut özelliklerinden oluştuğu için bir kelimenin veya cümlenin ne anlama geldiğini belirlemeye yönelik hiçbir şey açıklamazlar (Wright & Stenner, 2023). Bu nedenle de okuma ve okuduğunu anlama teorilerine değil metne ait nicel ölçümler ile elde edilen verilerin deneysel korelasyonlarına yönelik tahmine dayanırlar (Crossley vd., 2017).

Yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde metinler eğitim ve öğretim etkinliklerinde birincil materyal olarak kabul edilen ders kitapları vasıtasıyla sunulmaktadır (Cline, 1972; Johns, 1997; Kim & Hall, 2002; Richards, 2001) Ders kitapları öğretmenlerin dersleri için sahip oldukları ana kaynaktır ve özellikle okuma söz konusu olduğunda ders kitabını kullanarak eğitim verirler (Morales, 2019). Bu nedenle ders kitaplarında sunulan metinlerin yabancı dilin yeterli dilsel yönüne, dilsel söylemine ve sözdizimsel yapısına sahip, anlaşılır, okunabilir ve öğrenci sınıf ve seviyesine uygun olması gerekmektedir. Bu durum öğrencide yüksek okuduğunu anlama, daha iyi yazma, okumaya yönelik olumlu tutum geliştirme, okuma akıcılığını geliştirme gibi özelliklerin gelişimine olumlu katkı sağlamaktadır (Crossley vd., 2017).

Literatürde İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini inceleyen çalışmalara bakıldığında sınırlı sayıda çalışmanın olduğu görülmüştür. Bu çalışmalardan Handayani vd. (2020) gerçekleştirdikleri araştırmalarında 11. sınıflarda okutulan İngilizce ESPS 11 kitabında bulunan metinlerin okunabilirlik düzeylerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar kitapta bulunan metinlerden 19 tanesini 2 farklı okunabilirlik formülü ve öğretmen görüşlerine göre incelemişlerdir. Çalışmadan elde ettikleri bulgular incelenen metinlerin kullandıkları birinci okunabilirlik formülüne göre 11. sınıf seviyesinin altında, diğer okunabilirlik formülüne göre 11. sınıf seviyesine uygun ve öğretmen görüşlerine göre ise bazı metinlerin öğrenci seviyesinin altında bazı metinlerin ise öğrenci seviyesine uygun olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Araştırmacılar uygulanan okunabilirlik formüllerinin öğretmen görüşleriyle birlikte değerlendirildiğinde 19 metnin okunabilirliğini belirlemede geçerli sonuçlar verdiğini ve metinlerin 11. sınıf öğrenci düzeyine uygun olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Srisunakrua ve Chumworatayee (2019) gerçekleştirdikleri çalışmalarında 12. sınıf düzeyi İngilizce ders kitabındaki (CPET) 155 okuma metninin okunabilirlik düzeyinin ne olduğunu belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar çalışmalarında 3 farklı okunabilirlik formülü kullanmışlardır. Araştırma sonucunda kullanılan üç okunabilirlik formülünün birbirleri ile uyumlu sonuçlar verdiği ve metinlerin öğrenci düzeyine göre kolay olduğu belirlenmiştir. Odo (2018) dünya çapında yayıncılar tarafından hazırlanan ve İngilizce öğretmenliği bölümünde yaygın olarak kullanılan 5 farklı İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini Coh-metrix, Flesch okuma kolaylığı, Flesch-Kincaid okunabilirlik indeksleri ve öğretmen adaylarının okuma performanslarına göre belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmacı her bir ders kitabından 3 metin olmak üzere toplam 15 metni çalışmasına dahil etmiştir. Araştırma neticesinde uygulanan okunabilirlik formüllerine göre incelenen metinlerin birbirleri ile tutarlı sonuçlar verdiği ve öğrenci düzeylerine uygun olduğu, öğretmen adaylarının da tüm metinleri öğretici düzeyde veya bağımsız düzeyde okuyabildikleri belirlenmiştir. Abusaaleek ve Khataybeh (2020) araştırmalarında 12. sınıflarda okutulan İngilizce ders kitabı ve bu kitaba ait çalışma kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar kitapta bulunan 36 metinden 20'sini araştırmalarına dahil etmişler ve tek formül kullanmışlardır. Araştırma bulgularına göre araştırmacılar inceledikleri 20 metinden 16 tanesinin 12. sınıf seviyesine göre kolay, 1 metnin öğrenci düzeyinde ve 3 metnin ise okunabilirlik ölçütlerine göre geçersiz metin olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Fata vd. (2022) çalışmalarında farklı yayıncılar tarafından yayınlanan iki farklı İngilizce ders kitabındaki okuma metinlerinin okunabilirliğini değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar Flesch Okuma Kolaylığı okunabilirlik formülünü kullanmışlar ve birinci kitaptan 15 ikinci kitaptan 13 metni

araştırmaya dahil etmişlerdir. Araştırma bulgularına göre araştırmacılar birinci kitapta incelenen 15 metinden 9 tanesinin sınıf düzeyine göre kolay, 5 tanesinin uygun, 1 tanesinin ise zor olduğu, ikinci kitapta incelenen 13 metinden 6 tanesinin sınıf düzeyine göre kolay, 3 tanesinin uygun, 4 tanesinin ise sınıf düzeyine göre zor olduğu, okunabilirlik puan ortalamaları açısından ise metinlerin sınıf düzeyine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sangia (2015) 11. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini belirlemeyi amaçladığı çalışmasında iki farklı formül kullanarak kitaptaki 11 metni incelemiştir. Araştırmacı iki okunabilirlik formülüne dayanan puanların benzer eğilim gösterdiğini ve her iki formülün de en zor ve en kolay metni belirlemede tutarlı sonuçlar ortaya koyduğunu belirlemiştir. Buna göre incelenen metinlerin 11. sınıf düzeyine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Ayrıca Türkiye’de literatür incelendiğinde İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini inceleyen herhangi bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Ancak Türkçe, Fizik, Coğrafya, Hayat Bilgisi, Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi, Fen Bilimleri, Fen ve Teknoloji, Matematik, İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi, Genel Muhasebe ve Sosyal Bilgiler gibi farklı derslere ait ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini inceleyen pek çok çalışma bulunmaktadır (Acar & Karakuş, 2022; Ağyürek & Özyay Köse, 2022; Altuntaş Gürsoy & Çevik, 2023; Arslan & Bay, 2022; Bağcı & Ünal, 2013; Baş & İnan Yıldız, 2015; Bayır & Livdumlu Kahveci, 2021; Bora & Arslan, 2021; Çakmak Çil, 2014; Çelik vd., 2020; Çıplak & Balcı, 2022; Doğan & Ertugay, 2019; Eker vd., 2018; Gül, 2019; Gül vd., 2020; Karaca, 2023; Keskin & Akıllı, 2013; Köse, 2009; Oğur, 2022; Okur & Arı, 2013; Özdemir, 2016; Sağlam, 2023; Şimşek & Çinpolat, 2021; Tekbiyık, 2006; Topkaya vd., 2015; Turan & Geçit, 2010; Ulu Kalın & Aydemir, 2017; Ulu Kalın & Koçoğlu, 2017; Yılar, 2020; Yokuş & Öge Yaşar, 2023). Bu çalışmalarda araştırmacılar Türkçeye uyarlanan okunabilirlik formüllerini kullanarak ders kitaplarında bulunan metinlerin öğrenci seviyelerine uygun olup olmadıklarını tespit etmeyi amaçlamışlardır. Rastgele seçilen bazı çalışmalar detaylı incelendiğinde bu çalışmalardan Acar ve Karakuş (2022) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Türkçe ve Türk Kültürü dersleri için hazırlanan 5-8. sınıf ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar 3 farklı okunabilirlik formülü kullanarak gerçekleştirdikleri araştırmalarına toplam 185 metni dahil etmişlerdir. Araştırma neticesinde birinci formüle göre metinlerin okunabilirlik düzeylerinin sınıf seviyesine paralel olarak zorlaştığı, ikinci formüle göre yalnızca 5. sınıf ders kitabının hedef kitlenin düzeyine uygun olduğu, üçüncü formüle göre ise ders kitaplarının tamamının hedef kitlenin düzeyinin üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar elde ettikleri sonuçlara göre kitaplar hazırlanırken okunabilirliğin göz ardı edilmiş olduğunu vurgulamışlardır. Arslan ve Bay (2022) metinlerin öğrenci seviyesine uygunluğunu belirlemek amacıyla 1.sınıftan 4. sınıfa kadar çeşitli yayınevleri tarafından hazırlanan 12 tane ilkökul Türkçe ders kitabını incelemişlerdir. Araştırmacılar kitaplardaki metinlerin okunabilirliğini ayrı ayrı listeleterek aritmetik ortalamasını almışlar ve bu sayede on iki kitabın okunabilirliğini ayrı ayrı tespit etmişlerdir. Elde edilen bulgular ışığında araştırmacılar aynı sınıf düzeyine göre kitapların okunabilirliklerinin büyük farklılıklar göstermediğini, kitapların genelinde sınıf seviyesi düştükçe okunabilirliğin arttığını belirlemişlerdir. Ancak bu durumun aynı yayına ait farklı sınıflarda geçerli olmadığı, büyük sınıf seviyesine ait kitapların okunabilirliğinin küçük sınıf seviyesine kıyasla daha kolay olduğu sonucuna da ulaşmışlardır. Araştırmacılar bu tutarsızlığın nedeninin kitaplar hazırlanırken okunabilirliğe dikkat edilmemesinden kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Çıplak ve Balcı (2022) çalışmalarında ortaokul (5-8) Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar iki farklı okunabilirlik formülü kullanmışlar ve 151 metni incelemişlerdir. Elde ettikleri bulgular neticesinde araştırmacılar genel olarak metinlerin birinci formüle göre orta güçlükte, ikinci formüle göre ise sınıf seviyesinin üstünde olduğunu tespit etmişlerdir. Yılar (2020) 9. Sınıf Coğrafya ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini iki farklı okunabilirlik formülü kullanarak incelemiştir. Araştırma bulgularına göre kullanılan formüllerden birine göre metinlerin okunabilirliklerinin mevcut sınıf düzeyine göre yüksek olduğu diğer formüle göre ise

sınıf düzeyine göre kolay olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gül (2019) gerçekleştirdiği çalışmada ortaöğretimde okutulan Biyoloji ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyini incelemeyi amaçlamış ve bu kapsamda kitapta bulunan üç üniteye ait seçilmiş 17 metni incelemiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular metinlerden birinin çok zor olduğunu, beş tanesinin orta düzeyde olduğunu ve on bir tanesinin ise zor düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmacı bu bulgular eşliğinde ortaöğretim biyoloji ders kitabındaki metinlerin öğrenci seviyesine göre olmadığı ve metinlerin sadeleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Okuma zevk için veya bilgi edinme olmak üzere iki amaç için gerçekleştirilen (Grellet, 1981), gelişebilen ve geliştirilebilen bir eylemdir (Dökmen, 1994). Eğitim öğretim açısından oldukça büyük öneme sahip olan okuma yabancı dil olarak İngilizcenin öğretildiği pek çok bağlamda genellikle ders kitaplarında yer alan ve çoğu yapay olarak oluşturulan metinler aracılığıyla yapılmaktadır (Islam & Santoso, 2018; Marzban & Davaji, 2015; Vrastilova, 2018). Yazılı bir metnin anlaşılmasının ondan gerekli bilgileri mümkün olduğunca verimli bir şekilde çıkarılması anlamına geldiği (Grellet, 1981) göz önüne alındığında ve bilgiye ulaşmak için gerekli olan okuma metinlerinin de ders kitapları vasıtasıyla aktarıldığı düşünüldüğünde ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerinin belirlenmesi ve bu düzeyin öğrenci seviyesine uygun olup olmadığının tespit edilmesinin bir gereklilik olduğu düşünülmektedir. Okunabilirlik açısından zor olan metinler yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde özellikle de okuduğunu anlamada öğrenci başarısını etkileyen faktörlerden biridir. (Gomez & Sanchez-Lafuente, 2019; Kuterovac, 2016; Zamanian & Heydari 2012). Bu bağlamda ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin zorluk düzeylerinin tespit edilmesinin, metinlerin öğrenci seviyesine uygun bir şekilde sınıflandırılması ve düzenlenmesine neden olarak öğrenci başarısının artmasına da katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca literatürde ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini inceleyen herhangi bir çalışmanın bulunmaması da alandaki bu eksikliği gidermesi açısından bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu gereksinimlerden hareketle bu çalışmanın ana problemi “Ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyleri nedir?” olarak belirlenmiştir. Bu probleme ait alt problemler ise;

- 1- Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi nedir?
- 2- Ortaöğretim 10. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi nedir?
- 3- Ortaöğretim 11. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi nedir?
- 4- Ortaöğretim 12. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi nedir?

olarak belirlenmiştir.

YÖNTEM

2.1. Model

Bu araştırma betimsel nitelikte bir tarama araştırmasıdır ve nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda tek başına veri toplama yöntemi olabilen doküman incelemesi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan, sistemli bir yöntemdir (Büyüköztürk vd., 2013; Yıldırım & Şimşek, 2008). Nitel araştırmalarda kullanılan diğer yöntemler gibi doküman incelemesi de anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak, ampirik bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirmektedir (Çepni, 2005). Araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi olan doküman incelemesi dokümanlara ulaşma, özgünlük, kontrol etme, dokümanları anlama,

veriyi analiz etme ve veriyi kullanma aşamalarından oluşmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Bir başka ifadeyle doküman incelemesi var olan durumu değiştirme çabası olmadan olduğu biçimde belgelemeye çalışan araştırma türüdür (Karasar, 2020). Bu çalışmada da var olan bir durum değiştirilmeye çalışılmamış, var olan bir durum incelenmiştir. Bu nedenle bu araştırma betimsel nitelikte bir tarama araştırması şeklinde tanımlanmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Ülke genelinde devlet okullarında okutulmak üzere 9, 10, 11. sınıflar için 1 tane özel yayınevi 1 tane de Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan toplam 2'şer ders kitabı, 12. sınıflar için ise yalnızca Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 1 ders kitabı olmak üzere toplam 7 ders kitabı bulunmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan kitaplar Devlet Kitapları olarak adlandırılmaktadır (MEB, 2023). Bu çalışmanın inceleme nesnelere Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2023-2024 eğitim öğretim yılında kullanılan 4 devlet ders kitabı oluşturmaktadır. Özel yayınevleri tarafından hazırlanan 3 kitap araştırmaya dahil edilmemiştir. İncelenen ders kitaplarına ait bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Ders Kitaplarına ait bilgiler

Sınıf Düzeyi	Kitap Adı	Tema Sayısı	Sayfa Sayısı	Basım Yılı	Yayıncı
9	Uplift 9	10	116	2022	MEB
10	Count Me In 10	10	144	2021	MEB
11	Spice Up 11	10	106	2022	MEB
12	Notifier 12	10	128	2023	MEB

Tablo incelendiğinde 9. sınıflar için hazırlanan ve ders kitabı olarak kullanılan Uplift 9 116 sayfadan oluşmakta ve 2022 yılında basılmış olduğu görülmektedir. 10. sınıflar için hazırlanan ve ders kitabı olarak kullanılan Count Me In 10 144 sayfadan oluşmakta ve basım yılı 2021 olarak görülmektedir. 11. sınıflar için hazırlanan ve ders kitabı olarak kullanılan Spice Up 11 106 sayfadan oluşmakta ve kitabın basım yılı 2022 olarak görülmektedir. 12. sınıflar için hazırlanan ve ders kitabı olarak kullanılan Notifier 12 ise 128 sayfadan oluşmakta ve kitabın basım yılı 2023 olarak görülmektedir. Tüm ders kitapları 10 temadan oluşmakta ve her tema dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine yönelik alt bölümleri içermektedir.

İncelenen metinlerin kelime sayısı ne kadar çok ise okunabilirlik formüllerinin işlevselliği o derece artmaktadır. Bu nedenle uygulanan formüller 100 ve üzeri kelime sayısına sahip metinlerde daha güvenilir sonuçlar vermektedir (Bailin & Grafstein, 2016; DuBay, 2004; Graesser vd., 2004). Bu anlayıştan hareketle her sınıf düzeyine ait ders kitaplarından en az 100 kelimedenden oluşan metinler seçilmiş, kısa notlar ve karşılıklı konuşma metinleri araştırmaya dahil edilmemiştir. Bu doğrultuda 9. sınıf ders kitabından 9, 10. sınıf ders kitabından 22, 11. sınıf ders kitabından 17 ve 12. sınıf ders kitabından 24 metin olmak üzere 100 ve üzeri kelimedenden oluşan toplam 72 metin araştırmaya dahil edilmiştir. Bu metinler kitaplara ait temaların okuma bölümlerindeki metinlerden oluşmaktadır. Metin içerisinde iki boşluk arasındaki her öge kelime olarak kabul edilmiştir. Nokta, soru işareti, iki nokta ve üç nokta ile biten kelime grupları cümle olarak, virgülle bağlanan sıralı cümleler ise tek cümle olarak görülmüştür. Araştırmaya dahil edilen metinler öncelikle kelime işlemci programına aktarılmış harf, hece, kelime ve cümle sayıları bu program yardımı ile tespit edilmiştir. Güvenirliği sağlamak adına aynı işlemler iki farklı İngilizce öğretmeni tarafından da ayrı ayrı yapılmış ve elde edilen tüm sonuçlar karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma neticesinde sonuçların birbirleri ile tutarlı olduğu görülmüştür.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

İngilizcede ilk olarak 1920’li yıllarda kullanılmaya başlanan okunabilirlik formülleri 1980’lere gelindiğinde teorik ve istatistiksel geçerliliğini kanıtlayan yaklaşık 200 çeşide ulaşmış ve binden fazla akademik çalışmada kullanılmıştır (Dubay, 2004). Bu formüller İngilizce dil yapısına göre geliştirilmiş ve aralarında ufak tefek farklılıklar olsa da temelde aynı işleve sahiptirler (Graesser vd., 2001). Bu çalışmada metinlerin okunabilirlik düzeyleri diğer okunabilirlik formüllerinin temeli olarak görülen ve okunabilirlik formüllerinin en önemlilerinden biri olarak kabul edilen (Clathworth & Jones, 2001; Dubay, 2006; Gilliland, 1972; Lewis & Addams, 2001) Flesch Okuma Kolaylığı formülü kullanılarak incelenmiştir. Flesch tarafından 1940’lı yıllarda İngilizce için geliştirilen bu formül bir metnin okunmasının ne kadar kolay veya zor olduğunu gösteren 0-100 aralığında puan oluşturur. Bu puan, {Okunabilirlik = 206,835 – (1,015xOCU) – (0,846xOKU)} formülü ile hesaplanır. OCU ortalama cümle uzunluğunu, OKU ise ortalama kelime uzunluğunu ifade eder. OCU kelime sayısının cümle sayısına bölümünden, OKU ise hece sayısının kelime sayısına bölünmesinden elde edilir. Elde edilen puana göre okunabilirlik seviyesi Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Flesch Okunabilirlik Değerleri

Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
0-29	Çok zor
30-49	Zor
50-59	Biraz zor
60-69	Normal
70-79	Biraz kolay
80-89	Kolay
90-100	Çok kolay

Tablo incelendiğinde 0-29 puan aralığı çok zor, 30-49 puan aralığı zor, 50-59 puan aralığı biraz zor, 60-69 puan aralığı normal, 70-79 puan aralığı biraz kolay, 80-89 puan aralığı kolay ve 90-100 puan aralığı ise çok kolay olarak ifade edilmektedir. Flesch Okuma Kolaylığı formülüne göre puan değeri arttıkça metnin okuma kolaylığı da artmaktadır.

BULGULAR

Araştırmanın birinci problemine yönelik bulgular

Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce ders kitabı Uplift 9 kitabından seçilen metinlerin kelime, cümle, harf ve hece sayıları belirlenerek her bir metne Flesch okuma kolaylığı okunabilirlik formülü uygulanmıştır. Daha sonra bu verilerin ortalama değerleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

Uplift 9 kitabındaki metinlere ait değerlendirme sonuçları

Metin	Kelime Sayısı	Cümle Sayısı	Harf Sayısı	Hece Sayısı	Flesch Okuma Kolaylığı Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
1	235	24	1292	356	69	Normal
2	177	14	1002	266	67	Normal
3	213	14	1125	312	67	Normal
4	138	6	748	190	67	Normal

5	254	12	1445	370	62	Normal
6	176	9	971	261	62	Normal
7	270	15	1490	391	66	Normal
8	346	21	2044	545	57	Biraz Zor
9	200	12	1171	312	58	Biraz Zor
\bar{x}	223	14	1254	334	64	Normal

Tablo incelendiğinde 9. sınıf ders kitabından seçilen 9 metinden 7 tanesinin 69, 67, 67, 67, 62, 62 ve 66 puanla normal düzeyde, iki tanesinin de 57 ve 58 puanla biraz zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu görülmektedir. Metinlere ait ortalama kelime sayısı 223, cümle sayısı 14, harf sayısı 1254 ve hece sayısı 334 olarak bulunmuştur. Metinlerin uygulanan Flesch Okuma Kolaylığı formülüne ait ortalama okunabilirlik puanı 64 olarak hesaplanmıştır. Bu puan metinlerin Flesch okunabilirlik düzeyine göre “normal” olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle metinler okunabilirlik düzeyi açısından 9. sınıf öğrenci düzeyine uygundur.

Araştırmanın ikinci problemine yönelik bulgular

Ortaöğretim 10. sınıf İngilizce ders kitabı Count Me In 10 kitabından seçilen metinlerin kelime, cümle, harf ve hece sayıları belirlenerek Flesch okuma kolaylığı okunabilirlik formülü uygulanmıştır. Daha sonra bu verilerin ortalama değerleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4

Count Me In 10 kitabındaki metinlere ait değerlendirme sonuçları

Metin	Kelime Sayısı	Cümle Sayısı	Harf Sayısı	Hece Sayısı	Flesch Okuma Kolaylığı Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
1	169	9	1055	272	52	Biraz Zor
2	444	28	2573	672	63	Normal
3	264	19	1591	414	60	Normal
4	365	37	1918	517	77	Biraz Kolay
5	328	13	1759	456	64	Normal
6	423	32	2507	688	56	Biraz Zor
7	270	24	1494	384	75	Biraz Kolay
8	426	35	2413	648	66	Normal
9	501	40	2792	726	72	Biraz Kolay
10	373	22	2187	578	59	Biraz Zor
11	271	25	1458	382	77	Biraz kolay
12	370	26	2097	553	66	Normal
13	654	33	3741	973	61	Normal
14	393	20	2187	560	66	Normal
15	526	34	3129	842	56	Biraz Zor
16	424	25	2575	663	57	Biraz Zor
17	578	32	3458	931	52	Biraz Zor
18	242	11	1439	400	45	Zor
19	374	23	2090	525	72	Biraz Kolay
20	440	29	2428	639	69	Normal
21	232	24	1185	305	86	Kolay
22	549	36	3289	885	55	Biraz Zor
\bar{x}	392	26	2244	592	64	Normal

Tablo incelendiğinde 10. Sınıf ders kitabından seçilen 22 metinden 1 tanesi 86 puan ile kolay, 5 tanesi 77, 75, 72, 77, 72 puan ile biraz kolay, 8 tanesi 63, 60, 64, 66, 66, 61, 66 ve 69

puan ile normal, 7 tanesi 52, 56, 59, 56, 57, 52 ve 55 puan ile biraz zor, 1 tanesi de 45 puan ile zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu görülmektedir. Metinlere ait ortalama kelime sayısı 392, cümle sayısı 26, harf sayısı 2244 ve hece sayısı 592 olarak bulunmuştur. Metinlere uygulanan Flesch Okuma Kolaylığı formülüne ait ortalama okunabilirlik puanı ise 64 olarak hesaplanmıştır. Bu puan metinlerin Flesch okunabilirlik düzeyine göre “normal” olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle metinler okunabilirlik düzeyi açısından 10. Sınıf öğrenci düzeyine uygundur.

Araştırmanın üçüncü problemine yönelik bulgular

Ortaöğretim 11. sınıf İngilizce ders kitabı Spice Up 11 kitabından seçilen metinlerin kelime, cümle, harf ve hece sayıları belirlenerek Flesch okuma kolaylığı okunabilirlik formülü uygulanmıştır. Daha sonra bu verilerin ortalama değerleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

Spice Up 11 kitabındaki metinlere ait değerlendirme sonuçları

Metin	Kelime Sayısı	Cümle Sayısı	Harf Sayısı	Hece Sayısı	Flesch Okuma Kolaylığı Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
1	299	19	1737	465	59	Biraz Zor
2	220	14	1202	301	75	Biraz Kolay
3	330	23	1896	489	67	Normal
4	174	11	1003	271	59	Biraz Zor
5	368	22	2010	531	68	Normal
6	157	12	853	211	80	Kolay
7	315	19	1691	455	68	Normal
8	194	11	1287	348	37	Zor
9	405	23	2376	650	53	Biraz Zor
10	328	18	1897	505	58	Biraz Zor
11	345	28	1795	462	81	Kolay
12	229	15	1303	369	55	Biraz Zor
13	377	18	2295	615	48	Zor
14	354	24	2079	550	60	Normal
15	212	14	1220	324	62	Normal
16	511	36	2789	748	69	Normal
17	225	15	1167	325	69	Normal
\bar{x}	297	19	1682	448	63	Normal

Tablo incelendiğinde 11. sınıf ders kitabından seçilen 17 metinden 2 tanesi 80 ve 81 puan ile kolay, 1 tanesi 75 puan ile biraz kolay, 7 tanesi 67, 68, 68, 60, 62, 69 ve 69 puan ile normal, 5 tanesi 59, 59, 53, 58 ve 55 puan ile biraz zor, 2 tanesi ise 37 ve 48 puan ile zor düzeyde okunabilirliğe sahiptir. Metinlere ait ortalama kelime sayısı 297, cümle sayısı 19, harf sayısı 1682 ve hece sayısı 448 olarak bulunmuştur. Metinlere uygulanan Flesch Okuma Kolaylığı formül puan ortalaması ise 63 olarak hesaplanmıştır. Bu puan metinlerin Flesch okunabilirlik düzeyine göre “normal” olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle seçilen metinler okunabilirlik düzeyi açısından 11. Sınıf öğrenci düzeyine uygundur.

Araştırmanın dördüncü problemine yönelik bulgular

Ortaöğretim 12. sınıf İngilizce ders kitabı Notifier 12 kitabından seçilen metinlerin kelime, cümle, harf ve hece sayıları belirlenerek Flesch okuma kolaylığı okunabilirlik formülü

uygulanmıştır. Daha sonra bu verilerin ortalama değerleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 6’te sunulmuştur.

Tablo 6

Notifier 12 kitabındaki metinlere ait değerlendirme sonuçları

Metin	Kelime Sayısı	Cümle Sayısı	Harf Sayısı	Hece Sayısı	Flesch Okuma Kolaylığı Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
1	366	29	2206	584	59	Biraz Zor
2	260	14	1557	391	61	Normal
3	194	12	1156	294	62	Normal
4	210	15	1271	344	54	Biraz Zor
5	247	14	1478	391	55	Biraz Zor
6	244	17	1488	399	54	Biraz Zor
7	337	19	1995	565	47	Zor
8	300	13	1628	431	62	Normal
9	467	36	3069	821	45	Zor
10	232	17	1273	323	75	Biraz Kolay
11	401	39	2193	517	87	Kolay
12	335	17	2099	582	40	Zor
13	168	11	1003	288	46	Zor
14	181	21	1069	269	72	Biraz Kolay
15	252	20	1394	382	66	Normal
16	267	16	1566	401	63	Normal
17	180	9	1142	319	37	Zor
18	210	9	1388	379	30	Zor
19	217	15	1297	324	66	Normal
20	178	13	1040	256	71	Biraz Kolay
21	183	12	1199	312	47	Zor
22	133	14	689	171	88	Kolay
23	245	27	1394	372	69	Normal
24	205	12	1243	310	62	Normal
25	366	29	2206	584	59	Biraz Zor
26	260	14	1557	391	61	Normal
\bar{x}	251	18	1493	393	59	Biraz Zor

Tablo incelendiğinde 12. sınıf ders kitabından seçilen 26 metinden 2 tanesi 87 ve 88 puan ile kolay, 3 tanesi 75, 72 ve 71 puan ile biraz kolay, 9 tanesi 61, 62, 62, 66, 63, 66, 69, 62 ve 61 puan ile normal, 5 tanesi 59, 54, 55, 54 ve 59 puan ile biraz zor, 7 tanesi 47, 45, 40, 46, 37, 30 ve 47 puan ile zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu görülmektedir. Metinlerin hesaplanan ortalama kelime sayısı 251, cümle sayısı 18, harf sayısı 1493 ve hece sayısı 393’tür. Metinlere uygulanan Flesch Okuma Kolaylığı formül puan ortalaması ise 59 olarak hesaplanmıştır. Bu puan metinlerin Flesch okunabilirlik düzeyine göre “biraz zor” olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle seçilen metinler okunabilirlik düzeyi açısından 12. sınıf öğrenci düzeyinin biraz üzerindedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Yabancı dil öğretiminde bir metnin okunabilirliğinin belirlenmesi okuyucunun metni işleme yetenekleriyle eşleşmesi ve metnin anlaşılmasına temel oluşturması açısından büyük önem taşımaktadır. (Crossley vd., 2008). Bu araştırmada Devlet Kitapları olarak adlandırılan (MEB, 2023) ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanıp 2023-2024 eğitim öğretim yılında

devlet okullarında kullanılan ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. sınıf İngilizce ders kitaplarında bulunan metinlerin okunabilirlik düzeyleri Flesch Okuma Kolaylığı okunabilirlik formülüne göre belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın ilk problemi açısından 9. sınıf İngilizce ders kitabındaki 9 metinden 7 tanesinin normal, 2 tanesinin de biraz zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Metinlerin okunabilirlik formül puan ortalaması ise 64 olarak hesaplanmıştır. Bu puan metinlerin okunabilirlik düzeyinin normal olduğunu yani öğrenci seviyesine uygun olduğunu göstermektedir. Çalışmanın ikinci problemi açısından 10. sınıf İngilizce ders kitabındaki 22 metinden 1 tanesinin kolay, 5 tanesinin biraz kolay, 8 tanesinin normal, 7 tanesinin biraz zor ve 1 tanesinin de zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Metinlerin okunabilirlik formül puan ortalaması ise 64 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu puan metinlerin okunabilirlik düzeyinin normal olduğunu yani öğrenci seviyesine uygun olduğunu göstermektedir. Çalışmanın üçüncü problemi açısından 11. sınıf İngilizce ders kitabındaki 17 metinden 2 tanesinin kolay, 1 tanesinin biraz kolay, 7 tanesinin normal, 5 tanesinin biraz zor ve 2 tanesinin de zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Metinlerin okunabilirlik formül puan ortalaması ise 63 olarak hesaplanmıştır. Bu puana göre metinlerin okunabilirlik düzeyi normal olarak ifade edilmektedir. Bir başka deyişle metinler öğrenci seviyesine uygundur. Çalışmanın dördüncü problemi açısından 12. sınıf İngilizce ders kitabındaki 26 metinden 2 tanesinin kolay, 3 tanesinin biraz kolay, 9 tanesinin normal, 5 tanesinin biraz zor ve 7 tanesinin de zor düzeyde okunabilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Metinlerin okunabilirlik formül puan ortalaması ise 59 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu puan 12. sınıf ders kitabındaki metinlerin öğrenci seviyesine göre biraz zor olduğunu göstermektedir.

Konu ile ilgili olarak literatür incelendiğinde yurt içinde herhangi bir sınıf seviyesinde İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerinin incelendiği çalışma bulunmamaktadır. Yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde ise İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini belirlemeyi amaçlayan ve bu araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik ve farklılık gösteren bazı çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalardan 11. sınıf İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzey uygunluğunu tespit etmeyi amaçlayan Handayani vd. (2020) elde ettiği bulgular ile kitaptaki metinlerin öğrenci seviyesine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Sangia (2015) 11. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyini belirlemeyi amaçlamış ve elde ettiği bulgularla kitaptaki metinlerin öğrenci düzeyine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Odo (2018) da 5 farklı İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini incelemiş ve kitaplarda bulunan metinlerin okunabilirlik düzeylerinin öğrenci seviyelerine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Fata vd. (2022) de araştırmalarında 2 farklı İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerini belirlemeyi amaçladıkları çalışmalarından elde ettikleri sonuçlarla okunabilirlik puan ortalamalarına göre incelediklerin metinlerin öğrenci düzeyinde olduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırma sonuçlarından farklı olarak Srisunakrua ve Chumworatayee (2019) gerçekleştirdikleri araştırmalarında 12. sınıf İngilizce ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyini belirlemeyi amaçlamışlar ve elde ettikleri bulgular ile metinlerin öğrenci seviyesinin altında olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Gerçekleştirilen bu çalışma ile ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçlar genel olarak incelendiğinde 12. sınıf ders kitabındaki metinlerin güncellenerek sınıf düzeyine uygun hale getirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca tüm sınıf düzeylerinde kitaplardaki metinlerin zorluk derecelerinin eşit dağıtılmasına da dikkat edilmesinin öğrencinin okuduğunu anlama başarısına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çünkü öğrencilere çok kolay ve çok zor olmayan, düzeylerine tam uyan metinler sunulması okuma becerilerini geliştirmeleri açısından önemlidir (McNamara vd., 2014). Ayrıca metinlerin kelime düzey uygunluklarının belirlenmesi metinlerin anlaşılabilirlik ve okunabilirlik düzeylerinin de artmasına katkı sağlayabilir. Bu nedenle ortaöğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinlerin anlaşılabilirlik düzeyleri ve metinlerde bulunan kelimelerin

öğrenci seviyesine uygunluklarının incelenmesi önerilmektedir. Ayrıca ilköğretim İngilizce ders kitaplarındaki metinler ile ilgili de benzer çalışmaların yürütülmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abusaaleek, R., & Khataybeh, A. (2020). Analyzing the readability level of English textbooks used in Jordan. *Research in English Language Pedagogy, Vol 8(2)*, 334-348.
- Acar, S., & Karakuş, N. (2022). Türkçe ve Türk Kültürü 5-8. seviye ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik yönünden incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi, 7(1)*, 189-203. <https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1112789>
- Ağyürek, M., & Özay Köse, E. (2022). 11. sınıf Biyoloji ders kitaplarındaki sinir sistemi konusunun okunabilirlik düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Beşerî Bilimler Ve Eğitim Dergisi, 8(18)*, 354-370.
- Altuntaş Gürsoy, İ., & Çevik, M. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanmış yardımcı okuma kitaplarının okunabilirliklerinin incelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 13*, 1227-1245. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1391687>
- Arslan, K., & Bay, Y. (2022). İlkokul 1-4. sınıflar Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin okunabilirlik düzeyleri. *Türkiye Eğitim Dergisi, 7(2)*, 488-504. <https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1176597>
- Bağcı, H., & Ünal, Y. (2013). İlköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(3)*, 12-28.
- Bailin, A., & Grafstein, A. (2016). *Readability: text and context*. Palgrave MacMillan.
- Barrot, J.S. (2013). Revisiting the role of linguistic complexity in ESL reading comprehension. *The Southeast Asian Journal of English Language Studies, 19(1)*, 5-18.
- Baş, B., & İnan Yıldız, F. (2015). 2. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1)*, <https://doi.org/10.17860/efd.28285>
- Bayır, E., & Livdumlu Kahveci, S. (2021). Ortaokul Fen bilimleri ders kitaplarının okunabilirlik açısından analizi. *Trakya Eğitim Dergisi, 11(3)*, 1561-1572.
- Benbellal, A. (2020). The effects of brainstorming and predicting as schema activation strategies on the Algerian EFL students' reading comprehension: A experimental study at the department of English blida 2 university, Algeria. *International Journal Of Science & Education Studies, 7(2)*, 62-78.
- Benzer, A., & Bozkurt, B. (2021). Okuma stratejileri öğretiminin ortaokul öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarına etkisi. *Türkiye Eğitim Dergisi, 6(1)*, 1-29.
- Bora, A., & Arslan, M. A. (2021). Türkçe ders (5, 6, 7, 8) kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik yönünden incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi, 10(1)*, 222-236.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.

- Carrell, P. L. (1989). SLA and classroom instruction: Reading. *Annual Review of Applied Linguistics*, 9, 223-242. <https://doi.org/10.1017/S026719050000091X>
- Clatworthy, M., & Jones, M. (2001). The effect of thematic structure on the variability of annual report readability. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, Vol 14, 311-326.
- Clemens, N. H., Hsiao, Y.Y., Lee, K., Martinez-Lincoln, A., Moore, C., Toste, J., & Simmons, L. (2021). The differential importance of component skills on reading comprehension test performance among struggling adolescent readers. *Journal of Learning Disabilities*, 54(3), 155-169.
- Cline, T. A. (1972). Readability of community college textbooks and the reading ability of the students who use them. *Journal of Reading Behavior*, 5(2), 110-118. <https://doi.org/10.1080/10862967209547033>
- Crossley, S. A., Greenfield, J., & McNamara, D. S. (2008). Assessing text readability using cognitive based indices. *TESOL Quarterly*, 42(3), 475-493.
- Crossley, S. A., Allen, D. B., & McNamara, D. S. (2011). Text readability and intuitive simplification: A comparison of readability formulas. *Reading In A Foreign Language*. Vol 23(1), 84-101.
- Crossley, S. A., Skalicky, S., Dascalu, M., McNamara, D. S., & Kyle, K. (2017). Predicting text comprehension processing and familiarity in adult readers: New approaches to readability formulas. *Discourse Processes*, Vol 54:5-6, 340-359.
- Çakmak, G., & Çil, E. (2014). 4. sınıf Fen ve Teknoloji ders kitabının okunabilirlik formülleriyle değerlendirilmesi: Canlılar dünyasını gezelim, tanyalım ünite örneği. *Turkish Journal of Educational Studies*, 1(3), 1-26.
- Çelik, T., Çetinkaya, G., & Aydoğan Yenmez, A. (2020). Teachers' and students' views on the readability and comprehensibility of texts in secondary school mathematics textbooks. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 53(1), 1-28. <https://doi.org/10.30964/auebfd.544757>
- Çepni, S. (2005). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Üçyol Kültür Merkezi Yayınları.
- Çıplak, G., & Balcı, A. (2022). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik özelliğinin incelenmesi. *RumeliDE Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 30, 170-187. DOI: <https://doi.org/10.29000/rumelide.1193033>
- Danielson K. E. (1987). Readability formulas: a necessary evil? *Reading Horizons*, 27(3), 178-188.
- De Carvalho, L.R. (1984). *Reading strategies in English as a foreign language*. [Unpublished Masters Thesis]. Universidade Federal De Santa Catarina.
- Doğan, M., & Ertugay, E. (2019). Genel muhasebe ders kitaplarının okunabilirlik düzeyleri üzerine bir araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 21(4), 863-878. <https://doi.org/10.31460/mbdd.516832>
- Dökmen, Ü. (1994). *Okuma becerisi, ilgisi ve alışkanlığı üzerine psiko-sosyal bir araştırma*. Milli Eğitim Basımevi.
- Dubay, W. H. (2004). *The principles of readability*. Impact Information.
- Dubay, W. H. (2006). *The classic readability studies*. Impact Information.

- Eker, C., İnce, M., & Sağlam, D. (2018). İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi ders kitabının okunabilirlik ve yaş düzeyine uygunluk açılarından değerlendirilmesi. *Eğitimde Kuram Ve Uygulama*, 14(4), 404-416. <https://doi.org/10.17244/eku.414512>
- Enright, M. K., Grabe, W., Koda, K., Mosenthal, P., Mulcahy-Ernt, P., & Schedle, M. (2000). TOEFL 2000 reading framework: A working paper. *TOEFL Monograph, No 17*. Educational Testing Service.
- Farr, R., Pritchard, R., & Smitten, B. (1990). A description of what happens when an examinee takes a multiple-choice reading comprehension test. *Journal of Educational Measurement*, (27)3, 209-226. <https://doi.org/10.1111/j.1745-3984.1990.tb00744.x>
- Fata, I. A., Komariah, E., & Alya, A. R. (2022). Assessment of readability level of reading materials in Indonesia EFL textbooks. *Lingua Cultura*, 16(1), 97-104.
- Gilliland, J. (1972). *Readability*. University of London Press.
- Gomez, P. C., & Sanchez-Lafuente, A. A. (2019). Readability indices for the assessment of textbooks: A feasibility study in the context of EFL. *Vigo International Journal of Applied Linguistics*, 16, 31-52. <https://doi.org/10.35869/vial.v0i16.92>
- Goodman, K. (1988). Interactive approaches to second language reading. P. L. Carrell & D. E. Eskey (Eds). *The Reading Process* içinde (11-21). Cambridge University Press.
- Graesser, A. C., Karnavat, A.B., Daniel, F. K., Cooper, E., Whitten, S.N., & Louwerson, M. (2001). *A computer tool to improve questionnaire design*. Press of Federal Committee on Statistical Methodology.
- Graesser, A. C., McNamara, D. S., Louwerson, M. M., & Cai, Z. (2004). Coh-matrix: Analysis of text cohesion and language behavior research methods. *Instruments and Computers*, 36, 193-202.
- Graesser, A. C. (2007). An introduction to strategic reading comprehension. D. S. McNamara (Ed). *Reading comprehension strategies. Theories, interventions and technologies* içinde. (3-26). Lawrence Erlbaum Associates
- Grellet, F. (1981). *Developing reading skills. A practical guide to reading comprehension exercises*. Cambridge University Press.
- Gül, Ş. (2019). Ortaöğretim 10. sınıf Biyoloji ders kitabındaki metinlerin okunabilirliğinin incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 7(2), 22-37.
- Gül, S., Özay Köse, E., & Diken, E. H. (2020). The examination of the readability levels of texts in 9th grade Biology textbook. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 49(1), 1-27. <https://doi.org/10.14812/cuefd.466481>
- Handayani, R., Furaidah, F., & Ivone, F. M. (2020). The readability level of reading texts in Erlanga straight point series English for eleventh grade students. *Jurnal Pendidikan: Teori, Penelitian, dan Pengembangan*. Vol 5(11), 1579-1587.
- He, T. (2008). Reading for different goals: The interplay of EFL college students' multiple goals, reading strategy use and reading comprehension. *Journal of Research in Reading*. Vol 31(2), 224-242.
- Hulme, C., & Snowling, M. J. (2012). Learning to read: What we know and what we need to understand better. *Child Development Perspectives*. Vol 7(1), 1-5.

- Islam, S., & Santoso, E. (2018). The effectiveness of using authentic texts in the teaching reading comprehension. *English Teaching Learning and Research Journal (ETERNAL)*, Vol 4(2), 166-180. <https://doi.org/10.24252/Eternal.V42.2018.A3>
- Jain, N. (2020). A comparative study of annual reports on the basis of readability formulas and size. *South Asian Journal of Management*. Vol 27(3), 176-200.
- Johns, A. M. (1997). *Text, role and context: Developing academic literacies*. Cambridge University Press.
- Just, M. A., & Carpenter, P. A. (1980). A theory of reading: From eye fixations to comprehension. *Psychological Review*, 87(4), 329-354. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.87.4.329>
- Karaca, M. F. (2023). İlkokul ve ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirliklerinin incelenmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 3203-3236. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1249925>
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Keskin, H., & Akıllı, M. (2013). Fen ve Teknoloji ders kitaplarının okunabilirliğinin farklılaştırılmış boşluk doldurma testleri ile ölçülmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(27), 47-66.
- Khalifa, H., & Weir, C. J. (2009). *Examining reading: Research and practice in assessing second language reading*. Cambridge University Press
- Kim, D., & Hall, J. (2002). The role of an interactive book reading program in the development of second language pragmatic competence. *Modern Language Journal*, Vol 86, 332-348. <https://doi.org/10.1111/1540-4781.00153>.
- Klare, G. R. (1963) *The measurement of readability*. Iowa State University Press.
- Köse, E. Ö. (2009). Biyoloji 9 ders kitabında hücre ile ilgili metinlerin okunabilirlik düzeyleri. *Cankaya University Journal of Law*, 12(2), 141-150.
- Krokou, Z. (2022). Exploring the relationship between reading comprehension and text genres in fifth and sixth grade. *Psychology*, Vol 13, 979-993. <https://doi.org/10.4236/psych.2022.137067>
- Kuterovac, H. (2016). The relationship between readability, reading comprehension and reading strategies in EFL. [Unpublished masters thesis]. Osijek J.J. Strossmayer University.
- Larson, L. C. (2009). Reader response meets new literacies: Empowering readers in online learning communities. *The Reading Teacher*, 62(8), 638-648. <https://doi.org/10.1598/RT.62.8.2>
- Lewis, S. D., & Adams. C. N. (2001). Readability of business columns versus other columns in major U.S. newspapers. *Journal of Organizational Culture, Communications and Conflict*, 6(1), 29-36.
- Marzban, A., & Davaji, S. (2015). The effect of authentic texts on motivation and reading comprehension of EFL students at intermediate level of proficiency. *Theory and Practice in Language Studies*. Vol 5(1), 85-91. <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0501.11>
- McNamara, D. S., Graesser, A. C., McCarthy, P. M., & Cai, Z. (2014). *Automated evaluation of text and discourse with coh-metrix*. Cambridge University Press.

- MEB (2023). Devlet kitapları döner sermaye müdürlüğü faaliyetleri. <https://dkm.meb.gov.tr/www/tarihcemiz/icerik/1>
- Meyer, B. J., & Rice, G. (1984). The structure of text. P. Pearson, R. Barr, M. Kamil & P. Mosenthal (Eds). *Handbook of Reading Research* içinde (319-351). Longman.
- Miller, B., McCardle, P., & Long, R. (2014). *Teaching reading and writing improving instruction and student achievement*. Paul H. Brooks Publishing Co.
- Morales, B. C. (2019). Readability and types of questions in Chilean EFL high school textbooks. *TESOL Journal*. Vol 11:e498, 1-15. <https://doi.org/10.1002/tesj.498>
- Moreillon, J. (2007). *Collaborative strategies for teaching reading comprehension*. American Library Association.
- Nosrati, V. (2015). Reading test-taking strategies in general training IELTS. *Advances in Language and Literary Studies*. Vol 6(5), 230-245.
- NRP (2000). National reading panel: Teaching children to read. <https://www.nichd.nih.gov/sites/default/files/publications/pubs/nrp/Documents/report.pdf>
- Odo, D. M. (2018). A comparison of readability and understandability in second language acquisition textbooks for pre-service EFL teachers. *The Journal of Asia Tefl*, 15(3), 750-765. <http://dx.doi.org/10.18823/asiatefl.2018.15.3.12.750>
- Ogur, E. (2022). 2021-2022 Öğretim yılında okutulan 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik yönünden incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(4), 1647-1664.
- Okur, A., & Arı, G. (2013). 6, 7, 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirliği. *İlköğretim Online*, 12(1), 202-226.
- Özdemir, S. (2016). Beşinci sınıf Türkçe ders kitabındaki öyküleyici ve bilgilendirici metinlerin okunabilirlik durumu. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*. Cilt 1(1), 33-46.
- Ranjbaran, F., & Alavi, S. M. (2017). Developing a reading comprehension test for cognitive diagnostic assessment: A RUM analysis. *Studies in Educational Evaluation*, Vol 55, 167-179. <http://dx.doi.org/10.1016/j.stueduc.2017.10.007>
- Richards, J. C. (2001). *The Role of Textbooks in a Language Program*. Cambridge University Press.
- Richardson, J. S., & Morgan, R. F. (1990). *Reading to learn in the content areas*. Wadsworth Publishing Company.
- Sağlam, A. (2023). Hayat bilgisi üçüncü sınıf ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik düzeyleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 57, 1607-1621. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1277304>
- Sangia, R. A. (2015). *Assessing reading text in English textbook for eleventh grader published by ministry of education and culture*. [Unpublished Masters Thesis]. Universitas Negeri Surabaya.
- Shahian, L., & Pishghadam, R. (2017). Flow and reading comprehension: Testing the mediating role of emotioncy. *Issues in Educational Research*, 27(3), 527-549.
- Shanahan, T., Callison, K., Carriere, C., Duke, N. K., David Pearson, P., Schatschneider, C., & Torgesen, J. (2010). *Improving reading comprehension in kindergarten through 3rd grade: A practice guide (NCEE 2010 – 4038)*. National Center for Education Sciences.

- Si, L., & Callan, J. (2001). A statistical model for scientific readability. *Proceedings of the tenth international conference on Information and knowledge management*. 574-576. <https://doi.org/10.1145/502585.502695>
- Singer, L. M., & Alexander, P. A. (2017). Reading across mediums: Effects of reading digital and print texts on comprehension and calibration. *The Journal of Experimental Education*, 85(1),155-172. <https://doi.org/10.1080/00220973.2016.1143794>
- Solnyshkina, M. I., Harkova, E. V., & Kiselnikov, A. S. (2014). Comparative coh-metrix analysis of reading comprehension texts: Unified (Russian) state exam in English vs Cambridge first certificate in English. *English Language Teaching*, 7(12), 65-76. <http://dx.doi.org/10.5539/elt.v7n12p65>
- Srisunakrua, T., & Chumworatayee, T. (2019). Readability of reading passages in English textbooks an the Thai National Education English test: A comparative study. *AWEJ*, 10(2), 257-269. <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol10no2.20>
- Şimşek, Y., & Çinpolat, E. (2021). Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının Okunabilirlik Özellikleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 233-250.
- Tekbıyık, A. (2006). Lise Fizik 1 ders kitabının okunabilirliği ve hedef yaş düzeyine uygunluğu. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 441-446.
- Topkaya, Y., Yılar, M., & Ulu Kalın, Ö. (2015). Readability of the primary education 8th grade citizenship and democracy education textbook and its suitability for target age level. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3(1), 480-491.
- Turan, İ., & Geçit, Y. (2010). Lise Coğrafya 10. sınıf ders kitabının farklı okullara göre okunabilirliği ve hedef yaş düzeyine uygunluğu. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 613-622.
- Ulu Kalın, Ö., & Aydemir, A. (2017). 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabının farklı okunabilirlik formüllerine göre incelenmesi. *Studies in Educational Research and Development*, 1(1), 83-108.
- Ulu Kalın, Ö., & Koçoğlu, E. (2017). 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabının farklı okunabilirlik formüllerine göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(4), 2202-2220. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2017.17.32772-364008>
- Vrastilova, O. (2018). Supporting elementary students' reading through authentic literature for children. A. Burns & J. Siegel (Eds). *International Perspectives On Teaching The Four Skills In ELT* içinde (141-152). Palgrave Macmillan
- Watson, S. M. R., Gable, R. A., Gear, S. B., & Hughes, K. C. (2012). Evidence-based strategies for improving the reading comprehension of secondary students: Implications for students with learning disabilities. *Learning Disabilities Research & Practice*, 27(2), 79-89. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5826.2012.00353.x>
- West, G. B. (2017). Reading communities: Developing autonomy in ESL academic reading course. A. Burns & J. Siegel (Eds). *International Perspectives on Teaching the Four Skills in ELT* içinde (167-178). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-319-63444-9_12
- Wright, B. D., & Stenner, A. J. (2023). Readability and reading ability. W. P. Fisher Jr & P. J. Massengil. (Eds). *Explanatory Models, Unit Standards, and Personalized Learning in*

Educational Measurement içinde (89-107). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-19-3747-7_7

- Yılar, M. B. (2020). 9. sınıf Coğrafya ders kitabında yer alan metinlerin okunabilirlik düzeyinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 1126-1146. <https://doi.org/10.37217/tebd.812110>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Yokuş, Y., & Örgü Yaşar, F. (2023). 3 ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin Ateşman ve Çetinkaya-Uzun okunabilirlik formüllerine göre incelenmesi. *RumeliDE Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 36, 153-171. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1372336>
- Zamanian, M., & Heydari, P. (2012). Readability of texts: State of the art. *Theory and Practice in Language Studies*, Vol 2(1), 43-53.
- Zarrati, Z., Nambiar, R. M. K., Rizan, T. N., & Maasum, M. (2014) The importance of text structure awareness in promoting strategic reading among EFL readers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, Vol 118, 537 – 544. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.02.073>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Reading is seen as a flexible activity and a multifaceted endeavor, a meaning-making process in which the reader interacts with the text with the help of mental activities and reaches a personal view, not just the vocalization of letters and making symbols meaningful ((Benbellal, 2020; Benzer & Bozkurt, 2021; DeCarvalho, 1984; Farr et al., 1990; He, 2008; Goodman, 1988; Moreillon, 2007; Shanahan et al., 2010; Watson et al., 2012).). Especially in English as a foreign language learning, it is a complex process that consists of various skills and components, develops slowly and requires extensive practice. (Graesser, 2007; Shahian & Pishghadam, 2017; West, 2017).

The coordinated and efficient reading is directly related to the characteristics of the text as well as reading components and reader characteristics (Barrot, 2013; Marzban & Davaji, 2015; Shahian & Pishghadam, 2017). These features are both qualitative and quantitative. Readability, which is the quantitative characteristic of a text, has long been recognized as an important issue in English language teaching in terms of providing information about the materials to be matched with the proficiency of target readers (Srisunakrua & Chumworatayee, 2019).

Readability is the estimation of the ease or difficulty of texts (Dubay, 2004; Gilliland, 1972; Morales, 2019; Si & Callan, 2001). This estimation is done by means of various formulas, which are considered the most practical and less time-consuming way and are seen as statistical tools that aim to objectively measure the relative difficulty of texts (Klare, 1963; Richardson & Morgan, 1990). In the context of teaching English as a foreign language, these formulas are usually mathematical equations that attempt to relate the reader's comprehension to the linguistic features of the text and are used to determine the level of difficulty of texts and classify them according to the level of the learner (Danielson, 1987; Gomez & Sanchez-Lafuente, 2019;).

In teaching English as a foreign language, texts are presented through textbooks, which are considered as the primary materials in teaching and learning activities (Cline, 1972; Johns,

1997; Kim & Hall, 2002; Richards, 2001). They are the main resource that teachers have for their lessons, and they teach using them, especially when it comes to reading (Morales, 2019). Therefore, the texts presented in textbooks should have adequate linguistic aspects, linguistic discourse and syntactic structure of the foreign language, be comprehensible, readable and appropriate to the students' level. This contributes positively to the development of characteristics such as higher reading comprehension, better writing, positive attitudes towards reading, and improved reading fluency (Crossley et al., 2017).

Considering that understanding a written text means extracting the necessary information from it as efficiently as possible (Grellet, 1981) and considering that the reading texts necessary for accessing information are conveyed through textbooks, it is a necessity to determine the readability level of the texts in secondary school English textbooks and whether this level is appropriate for the student level. For this reason, the main problem of this study was determined as “What is the readability level of the texts in secondary school English textbooks?”

Method

This research was conducted with document analysis, one of the qualitative research methods. Document analysis, which can be a stand-alone data collection method in qualitative research, is a systematic method used to examine and evaluate all documents, including printed and electronic materials (Büyüköztürk et al., 2013; Yıldırım & Şimşek, 2008).

The objects of analysis in this study were 9th, 10th, 11th and 12th grade textbooks prepared and published by the Ministry of National Education and used in the 2023-2024 academic year. Texts consisting of at least 100 words were selected from these textbooks for each grade level; short notes and conversation texts were excluded. Accordingly, 9 texts from the Grade 9 textbook, 22 texts from the Grade 10 textbook, 17 texts from the Grade 11 textbook and 24 texts from the Grade 12 textbook, totaling 72 texts, were included in the study. Texts were analyzed using the Flesch Reading Ease readability formula.

Results and Discussion

At the end of the study, it was determined that 7 of the 9 texts in the 9th grade English textbook had normal readability level and 2 of them had a little difficult readability level. The average readability formula score of the texts was calculated as 64. This score shows that the readability level of the texts is normal, that is, it is appropriate for the student level. Out of 22 texts in the 10th grade English textbook, 1 text was found to have an easy readability level, 5 texts had a slightly easy readability level, 8 texts had a normal readability level, 7 texts had a slightly difficult readability level and 1 text had a difficult readability level. The average readability formula score of the texts was calculated as 64. This score shows that the readability level of the texts is normal, that is, it is appropriate for the student level. Out of 17 texts in the Grade 11 English textbook, 2 texts were found to have easy readability, 1 text was found to be a little easy, 7 texts were found to have normal readability, 5 texts were found to be a little difficult and 2 texts were found to have difficult readability. The average readability formula score of the texts was calculated as 63. According to this score, the readability level of the texts is expressed as normal. In other words, the texts are suitable for the student level. Out of 26 texts in the Grade 12 English textbook, 2 texts were found to have an easy readability level, 3 texts were found to have a slightly easy readability level, 9 texts were found to have a normal readability level, 5 texts were found to have a slightly difficult readability level and 7 texts were found to have a difficult readability level. The average readability formula score of the texts was calculated as 59. This score shows that the texts in the 12th grade textbook are a little difficult according to the student level.